

NA PUTU KUĆI

PROVINCIJALNI POGLED

posmatram grad, ali ne
prozirem ga, ako se
napregnem, i onda je
kao iza zatvorenih vrata
s porazbijanim staklima.

obećava, otvoriće se po potrebi,
klastrofobični trg, sa nepravilnim
otkucajima srдца,
jedna polovina nebeskog
svoda uvek se ranije smrači.

osvrćem se, vidim samo grad,
volim ga, ali na trista šezdeset stepeni
i parna mašina dodijava,
nastanjuje se u meni naprasni
let ptice, plavetnilo vode,
belutak, nekakva žena
u uličnoj vreći, moja supruga,
majka, ne vidim ništa drugo.

ne vidim celinu, govorite
glasnije, da i meni,
da i do mene dopre,
govorite glasnije jer
u uhu mi mrmori grad.
u oku je još samo rojenje.

KAZINCIJEV KLUB

ovaj dan je poput stare kuće.
iznutra je sve smrskano.
jedino fasada stoji čitava,
zaštićeni spomenik kulture.
investitor se povukao
iz tendera, pa teren već
neko vreme zvrji prazan
iza uličnog pročelja
na jednom mestu zavirujem
u obližnju zgradu ugrađen
kamen iz stare džamije, dva slepa prozorska
rama izvijena u vidu samara,
lep pogled ka unutra i spolja,
motre nas zenice prošlosti,
hladniji i prazniji je plac.
neponovljivog li dejstva:
autobusom se zaglaviti u
uskoj ulici, odakle ga je
izvući ravno čudu, i tako
beznadežno zaglavljen, poput
pneumotoraksa, u svojstvu oznake
bez označenog stati iza fasade
datoga obećanja.

WILLKOMEN

isprva, kad ga sa južnog brega ugledah,
pomislih da je to prestonica, posle mi mama objašnjava
da je natpis *willkommen* bio namenjen papi poljaku što je
nedavno ovuda prošao, otac je nakon mnogih lada
vozio teget fijat pandu, legavši na zadnje sedište
stalno bih dremao, treba me vaditi kao krajnike,
kuburim s krajnicima, što je ovde uobičajeno,
u pretposlednjoj krivini do kuće, prilikom kočenja,
uvek klizim napred, kao na pečujskom toboganu
kraj koga su me roditelji na smenu oplakivali –
tada je moj organizam zbog lošeg imuniteta imao
simptome leukemije, dok su se lekari prežderavali.

Kupili smo jednu zanusi mikropečnicu, prozvaao sam je žoltika, dospela je na hladnjak, da je ne bih mogao dohvatiti, beše u kuhinji i veliki nož, koji je mama stiskala, dok smo se tata i ja igrali u maloj sobi.

ZGRADURINA

ruše zgradurinu, *onu* prošlost
konačno satiru, druga se
sama od sebe urušava. tu niče hotel, tesko,
stadion, kinološki paviljon, salon automobila.
živim u regiji konvergencije. drugde pak suri
državni plakat iscepan samuje.
kvart je i danas pust, zamrli
izlozi duž šetališta, krčme u bankrotu
na sve strane, javnim mnjenjem
kruže zaglupljujuće, lažne vesti, u čemu se ipak
vidi neki dični procvat grada koji uopšte
nije (zaista nije) istorijski beznačajan.
(ko se još seća revira prošlih stoleća
preko kojih gazimo? i ko nam se javlja
sa „sretno“?) živim na zaboravljenom mestu.
ovde je sve već stara slava, životarenje, lanjski sneg, patina je obična
oksidacija, uzalud čekamo da se najzad
nešto dogodi, u plavozelenim čipovima
sećanja skoćanjila se povesnica.
sedokose starine, raspričani pater familijasi.
valjda ću se domoći dubine prošlosti, jer
na površini se konačno rastoćilo sve.

U PROZORSKOM OKVIRU VIBRIRA STAKLO

bila je tu i nije
pitanje glasi da li je takvu naslikati
morao sam da saznam šta moje oči
vide i reko sam sebi ništa posebno
a onda sam rekao baš sve
nekoliko dana sam se trudio bojio

nijanse onoga što sam voleo
njene oblike čitavu jednu geometriju
tehnologiju krojeva iz njene garderobe
pratio sam rast i smanjivanje gustine
da bih shvatio da je sve nasumično
jedna iz tuceta lepih i dragih
živahna i opuštena ali ne više od toga
pokušavao sam da uočim nešto tanano
zatim nešto još tananije
potom njenu veličinu i opštost
istražio sam njene silnice
neka bude objektivna
poput nacрта
ali ni to nije pomoglo
sve je ispalo parcijalno
ogoljeno do rastera
uneo sam u njeno ležeće telo
uličnu mrežu krvnih sudova za znalce
slikao sam za onog što poznaje
i poseduje njen organizam
što ume i drugome
da pomogne da poduči
da usreći njeni labavi
opušteni mišići
sasvim su izloženi ali ni tako
ne znadoh šta misli šta oseća
ništa se dakle nije videlo
pokušavao sam uvek iznova
uspevala mi je samo ljuštura
neprekidno sam slikao i slikao
uspevalo je sve do jednog
da postane, a nije
postala ona
nije
ne ona
nisam ovladao njome
i ne vladam

U PROMENLJIVIM LAGAMA

pokušaću da nežno, lepo i tiho opišem jednu sliku. kompozicija s krugovima (večernji grad), 1965. ulje na lesonitu, 40 × 50 cm. pulsirajuća, apstraktna struktura slike bliska je konceptu otvorenog dela, dela u pokretu, dela koje negira postojanje jednog naglašenog iskustva, pogleda ili stanja. pejzaž sa vodoravnim linijama. i horizontalnim ornamentima. znakovite vertikale i knedlasti ovali rezultuju naslućenom plastikom. semenke svetlosti i tame u melasi pomrčine. neznatno zagađenje. boje opalog lišća i rđe. karotin, ksantofil i antocijan. okate palačinke filovane dunjom i cimetom, kajsije, šljive, jagode i kakao. Zveckavi životi iskamčeni greškom. zavejani steljom. istovremena zbivanja: subotnje klofanje nedeljnog pohovanog mesa, svađa što prožima zidove, neko čita sedeći na klozetskoj šolji, radiator se cereka u promenljivim lagama, završetak priče za laku noć, prelivanje pihtija u duginim bojama prilikom kretanja lifta, poput svetlucanja nikla. strujanja vazdušne mase s mirisom na umorno ulje kroz otvoreni prozor za provetravanje. i oblici izvan ivice slike su živi. koliko jazbina, toliko staza.

NOVI SAD: JUNSKO JUTRO

stevan se upravo raspituje zašto
pišem šta se danas time postiže
poezija je moj refleksni odgovor
kao i uvek ne mogu da ne pišem

iza čega se krije da bi ponekad
bilo dobro znati i šta je smisao
života, horizont i perspektiva
uvek su samo celishodni prividi

ne dešava se sve na našem jeziku
većinom je to svetska depresija
lament nad klimom i devojčicama

odbeglim od šušnja trave i smrti
umereno stišana lepota panike
pesma je raspoloženje u plavom.

NOVI SAD – BEOGRAD: JUNSKO PREPODNE

u podvožnjaku oblaka pitam se novo šta je
asfaltna traka kojom se vozimo da li je put
ako hoću nešto što još niko nije hteo
to onda nije baš ono što svi uvek hoće
čini se da je cilj lažna stvar prosto živeti
ali ima li smisla besciljno lebdeti svemirom
kad put je naravno istraživanje i spoznaja
nažalost uvek me više zanima nešto već poznato
strani jezik izliva na mene plahi letnji pljusak
sada saznajem najviše o usamljenosti
zaglavljujemo se ispred pored iza nas kamion
ako je smer dobar voleo bih da bude uzrok onoga što sledi
kilometri ispred kilometri iza mene
put halapljivo guta nalik neoznačenom grlu.

BEOGRAD – NOVI SAD: JUNSKO PREPODNE

ponekad pesma ne daje priliku opisu života
pređeni put više ne uzvraća rečenicama
evo već pišem o nepisanju a treba preživeti
i najzad to izopisivati pogotovo ako nekim čudom
slučajnom milostinjom udostoji me vožnja
zveram iz auta gde mi je tema
ne prolazi kroz mene, kao dalekovod
kroz pejzaž, zanosa visoki napon
izvlačim otud par mutnih redaka
panorama je probni poligon poređenja
sred nemuštog slivanja dunava i save
dok u zeleno se meša plavo i žuto
upravo se udaljujem od ove slike
neka deluje kao pesma neka živi

*(Sa mađarskog prevela **Draginja Ramadanski**)*